

Bogár László: Ötvenhat

2024 október 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ez igen! Végre valaki meg merte mondani! Bravó!

A cím némileg félrevezet?, mert ez az írás nem 1956-ról szól, hanem 1956 ürügyén arról, hogy egy emberi közösség lelki, erkölcsi, szellemi összetartó ereje miként is épül fel.

Az apropót az adja, hogy egy neves közbeszélő? 1956 kapcsán nem pontosan úgy fogalmazott, ahogy azt az uralkodó beszéd-hatalmi rendszer elírja, és ez óriási felháborodást váltott ki, mindenki elítélte, csúcsra járt az anyázás-technikai gépezet, amit a hétköznapiak során politikának nevezünk, a parlamentben is elszabadultak az indulatok.

Csak megjegyzem, hogy az önmagát liberális demokráciának nevező berendezkedés, ami persze valójában csak egy olyan vélemény-hatalmi diktatúra, amelynek állítólagos „szabadsága” mindössze azt engedi meg, hogy mindenki szabadon azt mondja, amit szabad, ilyenkor mindig megmutatja valóságos természetét.

Az is nagyon fontos tanulság, hogy bár Magyarország illiberális demokrácia, de ilyenkor mindig kiderül, hogy 1956 kivétel, mert erre a „témára” kizárólag a liberális demokrácia követelményei érvényesek, amelyek egészen pontosan nulla, azaz nulla eltérést engedélyeznek a globális kánonban meghatározott elbeszélési módtól. Ebben a „témában” a legcsekélyebb eltérés is azonnali önmegsemmisítést jelent az „eltérő” számára.

Ebből okulva aztán én is igyekszem alávétetni magam az 1956 esetében kizárólag liberális alapon megítélendő „szabadság” szigorú követelményinek. Mert ez a történet valóban nem 1956-ról szól, hanem arról a valamiről, amit kényszerben „emlékezet-politikának” szokás nevezni. Vagyis arról az igen komplex mechanizmusról, amelynek során egy emberi közösség kísérletet tesz önazonosságának meghatározására a vele megtörtént dolgok történetén keresztül. Ennek azért van döntő jelentősége, mert, ha egy emberi közösség pontatlanul határozza meg identitását, vagy horribile dictu egy „láthatatlan” külső hatására saját történetét torzán átélve hamis önmeghatározásra építi ítéleteit, döntéseit és cselekedeteit, az hosszú távon végzetes következményekkel jár. Ahogy Bibó István fogalmazott az Eltorzult magyar alkat, zsákutcás magyar történelem című dolgozatában, az ilyen emberi közösség az „általános értelmi és erkölcsi lezüllesztés” lejtőjére kerül.

Oswald Spengler írja a Nyugat alkonya című művének előszavában, hogy az a történész, aki komolyan hisz abban, hogy van objektív történetírás, az nem vehető komolyan. Ha egy emberi közösséggel egyszer megtörtént „valami”, akkor ettől kezdve csak az adott „megtörténést” értelmezhető elbeszélési módok létezhetnek, az úgynevezett objektív történelem soha. Az persze evidens, hogy minden érdek- és érték-tagolt társadalomban (melyik nem az?) azonnal megindul a harc az egyes uralmi csoportosulások között az uralkodó (lehetőleg egyeduralkodó) narratíva feletti ellenkezés megszerzésért. Ezért áll elő az a paradox vagy inkább paródiába illő helyzet, hogy miközben az iménti közbeszélőt mindenki megróttá már az egészen csekély eltérése miatt is, mert hogy a politikai paletta valamennyi szereplője kizárólag csak a zsinórmértéknek számító narratívát használhatja, vagyis ezek szerint ebben teljes egyetértés van, ám ezeket az 1956 ügyében „teljes egyetértést” október 23-án általában semmi nem akadályozza meg abban, hogy az ünnepet ürügyül használják egymás aktuálpolitikai megsemmisítéséhez. Vagyis van ugyan 1956 megítélésének egy látszólag abszolút konszenzusra épülő narratívája, amit mindenkinek kötelező betartania, és amit kényszerben mindenki be is tart, hisz a neves közbeszélő is azonnal bocsánatot kért és korrigálta kijelentését, de e látványtechnikai díszlet-mitológia alatt igazából tombol a narratívák háborúja, aminek „matériáját” kizárólag csak egy „kívülről” a rendszerre kényszerített véleményhatalmi vaskupola tartja egyben.

Unalmas békeidőben persze ennek nincsenek közvetlen, rövid távon is ható drámai következményei, ám mostanában nem unalmas békeidőket élünk. És ez például abban is megmutatkozik, hogy a globális hatalmi rendszer nyíltan vádolja a jelenlegi magyar uralmi elitet azzal, hogy megtagadja 1956 lelki, erkölcsi, szellemi örökségét, mert Ukrajna ma ugyanolyan szabadságharcot folytat az orosz birodalom ellen, mint amit annak idején a magyarság folytatott. Az evidens, hogy ez egy cinikus és hazug narratíva, de bármilyen kényes is ezzel szembesülni, az 1956-ról szóló 1989 óta fennálló, és mindenkire abszolút kötelező elbeszélési mód alkalmatlan az ezzel a rafinált gonoszsgal felépített narratívával való szembe szegülésre.

Az említett közbeszélő verbális botlása ugyanis éppen arra irányította rá a figyelmet, hogy ha védekezés helyett frontálisan „visszatámadni” akarunk, márpedig éppen 1956 valóságos értékeinek megvédése érdekében ezt kellene tennünk, akkor bizony szét kell szedni és a mai idők brutális kihívásaihoz illesztve újra fel kell építeni 1956 narratíváját.

Az 1989 óta uralkodó elbeszélési módról eddig is tudtuk, bár ez volt a legszigorúbb tabu, hogy a globális liberális elit konstrukciója, a globális SZDSZ lokális ügynökeinek a „műve”, amit a nemzeti oldal kényszerben azért tett a magáévá, mert szellemileg nem volt képes önálló elbeszélési mód kidolgozására, ráadásul, ha képes is lett volna, az új narratíva létrehozása alkalmazásának kockázatai vállalhatatlanul nagyok lettek volna. Így aztán ez eddig elmaradt, de most már nem halasztható tovább. Illetve halasztható, akkor viszont ne csodálkozzunk azon, hogy nem tudjuk megvédeni magunkat a hamis narratívák gyilkos támadásával szemben. Amint a közbeszélő esete

bizonyítja, nem lesz egyszer? feladat.

Bogár László

A szerz? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló